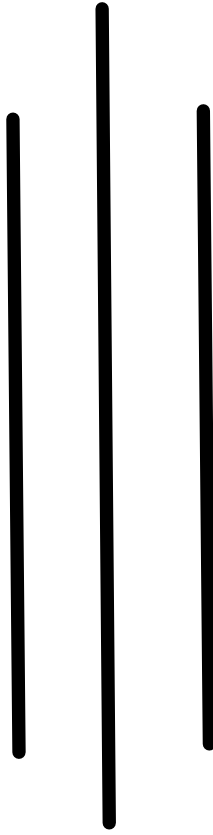

सप्तकोशी नगरपालिका

आपतकालीन नगर स्वयंसेवक परिचालन निर्देशिका, २०७७

सप्तकोशी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
फत्तेपुर, सप्तरी

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०७७/०६/०६

आपतकालीन नगर स्वयंसेवक परिचालन निर्देशिका, २०७७

प्रस्तावना:

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सङ्क्रमण जस्ता मानव स्वास्थ्य समस्या जस्तै प्राकृतिक तथा मानवीय विपदको अवस्थामा नगर क्षेत्र भित्र स्वयंसेवक सेवा मार्फत स्वयंसेवक परिचालन तथा स्वयंसेवाको प्रवर्द्धन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरी स्वयंसेवाको माध्यमबाट योगदान पुर्याउन युवा स्वयंसेवकलाई परिचालन गर्न वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम सप्तकोशी नगरपालिकाले यो "आपतकालीन नगर स्वयंसेवक परिचालन निर्देशिका, २०७७" तर्जुमा गरी लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: यस निर्देशिकाको नाम आपतकालीन नगर स्वयंसेवक परिचालन निर्देशिका, २०७६ रहनेछ र यो निर्देशिका तुरुन्त लागू हुनेछ।

२. परिभाषा- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

(क) "निर्देशिका" भन्नाले "आपतकालीन नगर स्वयंसेवक परिचालन निर्देशिका, २०७७" सम्झनु पर्दछ।

(ख) "स्वयंसेवा" भन्नाले परम्परागत रूपमा समाजमा विद्यमान रहेको निःशर्त परोपकार क्रियाकलापहरूलाई सम्झनु पर्दछ।

(ग) "स्वयंसेवक" भन्नाले स्वतःस्फूर्त रूपमा पारिश्रमिक नलिई स्वयंसेवी क्रियाकलापमा संलग्न हुने व्यक्तिलाई जनाउँछ साथै यस शब्दले यस निर्देशिका बमोजिम परिचालन गरिने स्वयंसेवक समेत जनाउँछ।

(घ) "नगरपालिका" वा "नगर" भन्नाले सप्तकोशी नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

(च) "प्राविधिक सहयोग" भन्नाले नगरपालिकाद्वारा स्वयंसेवक परिचालन मार्फत् विभिन्न निकायहरूमा सम्पादन गरिने कार्यमा सहयोग पुर्याउने उद्देश्यबाट खटाइएका जनशक्तिलाई सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद-२

उद्देश्य

३. स्वयंसेवक परिचालनका उद्देश्य तथा आधारहरू

(१) कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सङ्क्रमण जस्ता मानव स्वास्थ्य समस्या जस्तै प्राकृतिक तथा मानवीय विपदको अवस्थामा नगर क्षेत्र भित्र स्वयंसेवक सेवा मार्फत् स्वयंसेवक परिचालन तथा स्वयंसेवाको प्रवर्द्धन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरी स्वयंसेवाको माध्यमबाट योगदान

पुर्याउन युवा स्वयंसेवकलाई परिचालन गर्दै समुदाय स्तरबाटै स्वयंसेवी भावनाको प्रवर्द्धन गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहनेछ।

(२) स्वयंसेवक सेवा अन्तर्गत देहाय बमोजिमका विषयक्षेत्रहरूसँग सम्बन्धित जनशक्तिलाई स्वयंसेवकको रूपमा परिचालन गरिनेछः

(क) स्वास्थ्य, सामुदायिक शिक्षा, बाल/ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा,

(ख) कृषि सेवा, पशु सेवा, वन र जडिबुटी,

(ग) वातावरण संरक्षण, प्राकृतिक प्रकोप तथा जोखिम व्यवस्थापन,

(घ) नगरपालिकाले तोकेका अन्य क्षेत्रहरू।

(३) स्वयंसेवक सेवाबाट स्वयंसेवक परिचालन गर्दा देहाय बमोजिमका विषयहरूलाई प्रमुख आधारको रूपमा लिइनेछः

(क) नगरको प्रशासनिक सङ्गठनबाट आवश्यक मात्रामा जनतालाई अप्राविधिक वा प्राविधिक सेवा पुर्याउन नसकिएका क्षेत्रहरूमा सहजीकरण गर्ने,

(ख) नगरबासीहरूको स्वस्थ जीवन यापनका लागि सरकारी स्तरबाट समेत लगानी भई वा नभई मानव स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत सहकारी, संघ, संस्थाहरूद्वारा सञ्चालित कार्यक्रमहरूमा प्राविधिक सहयोग गर्ने,

(ग) नगर वा समुदायद्वारा सामाजिक हितको लागि सञ्चालित सामुदायिक सेवा कार्यक्रमहरूमा प्राविधिक सहयोग गर्ने,

(घ) समावेशी सिद्धान्त अवलम्बन गर्ने।

(४) स्वयंसेवक परिचालन गर्नका लागि सहकार्य गरिने निकाय देहाय बमोजिम रहनेछन्ः

(क) नगरपालिकाको कार्यालय, विषयगत शाखा/उपशाखाहरू तथा वडा कार्यालयहरू,

(ख) सहकारी तथा सामुदायिक संघ, संस्थाहरू

(ग) शैक्षिक निकायहरू

(घ) नगरपालिकाले तोकेको अन्य निकायहरू।

(५) स्वयंसेवक परिचालन गर्ने निकायहरूले देहाय बमोजिमको जिम्मेवारी बहन गर्नु पर्नेछः

(क) खटिई आएका स्वयंसेवकहरूलाई तत्काल जिम्मेवारी दिई काममा लगाउने,

(ख) स्वयंसेवकहरूको कार्य सम्पादनको मूल्याङ्कन र सुपरिवेक्षण गर्ने,

(ग) खटिई आएका स्वयंसेवकहरूलाई क्षमता विकास र व्यक्तित्व विकाससम्बन्धी स्थानीय स्तरमा उपलब्ध अवसरहरूमा सहभागी गराउने,

(घ) स्वयंसेवकहरूका पीरमर्का/गुनासो सम्बोधन गर्ने।

परिच्छेद-३

स्वयंसेवक परिचालन सम्बन्धी व्यवस्था

४. स्वयंसेवक छनौटका आधारहरू: स्वयंसेवक छनौट गर्दा देहाय बमोजिमका प्रक्रियाहरू अवलम्बन गरिनेछन्;
- (१) न्यूनतम योग्यता: कुनै पनि व्यक्ति स्वयंसेवक रूपमा छनौट हुन देहाय बमोजिमका न्यूनतम योग्यता भएको हुनु पर्नेछ:
- (क) नेपाली नागरिक भएको,
 - (ख) भू.पू. सेना, प्रहरी आदिलाई समेत स्वयंसेवकको रूपमा परिचालन गरिने,
 - (ग) समुदायमा घुलमिल हुन सक्ने क्षमता भएको हुनु पर्ने।
- (२) स्वयंसेवक छनौट तथा परिचालन: स्वयंसेवक सेवा अन्तर्गत परिचालन हुने स्वयंसेवकहरूको छनौट देहाय बमोजिमका आधारहरूमा गरिनेछ:
- (क) वडा भित्र रहेका प्रत्येक टोल विकास संस्थाबाट न्यूनतम २ जना देखि अधिकतम ७ जनासम्म व्यक्तिलाई स्वयंसेवक छनौटका लागि वडा कार्यालयमा सिफारिस गर्नु पर्ने।
 - (ख) स्वयंसेवक सेवाका लागि वडा कार्यालयको सिफारिस सहित प्राप्त आवेदनहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा नगर प्रमुखले छनौट गरी परिचय पत्र प्रदान गर्न सकिने।
 - (ग) स्वयंसेवक नियुक्तिका लागि आवेदन गर्ने व्यक्तिहरूका लागि नगर प्रमुखद्वारा सामान्य अन्तर्वार्ताको योग्यताक्रमको आधारमा,
 - (घ) सामाजिक समूह, भौगोलिक क्षेत्र र अपाङ्गताका आधारमा निर्धारण गरिने समावेशिताको भारको आधारमा,
५. स्वयंसेवकको शर्त : यस निर्देशिका बमोजिम परिचालन गरिने स्वयंसेवकका शर्तहरू देहाय बमोजिम हुनेछन्:
- (क) स्वयंसेवकले अनुशासित भई शिष्ट र विधिसम्मत व्यवहार गर्दै आफूलाई आदर्शवान् र नमुना पात्रका रूपमा प्रस्तुत गर्नु पर्ने।
 - (ख) स्वयंसेवकले सामाजिक सद्भाव र शान्ति व्यवस्था तथा वातावरणीय अनुकूलतामा खलल पुर्याउने कार्य गर्न नहुने।
 - (ग) स्वयंसेवकले नगर र जनताको बृहत्तर हितमा आघात पुग्ने कुनै पनि कार्य गर्न नपाइने।
 - (घ) स्वयंसेवकले नगरपालिकाले दिएको निर्देशन पालना गर्नु पर्ने।
 - (ङ) स्वयंसेवक नगरपालिका प्रति उत्तरदायी हुनु पर्ने।

- (च) वर्षा, बाढी, पहिरो, आगलागी, भूकम्प, हुरीबतास, सङ्क्रामक महामारी, वन्यजन्तु आतङ्क आदिको रोकथाम न्यूनीकरणमा सहयोग पुर्याउने।
- (छ) विपद् पीडितको खोज, उद्धार, राहत र पुनर्स्थापना गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउने।
- (ज) विदेशबाट आएका र अन्यत्रबाट आएका व्यक्तिहरूको पहिचान गर्ने, स्वास्थ्य परीक्षण गराउने र क्वारेन्टाइनमा राख्ने/नराख्ने निक्क्यौल गराउने।
- (झ) वडा समिति र वडा विपद् व्यवस्थापन समितिसँगको समन्वयमा आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने।
- (ञ) समाजका सम्पूर्ण व्यक्ति, समुदायहरूसँग निष्पक्ष भूमिका निभाउने।
- (ट) कुनै पनि आपत विपद् रहेको जानकारी हुना साथ आफ्नो स्वयंसेवक टिम वडा र नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा जानकारी दिई तुरुन्त उद्धार कार्यमा लागी हाल्ने।
- (ठ) स्वयंसेवकका लागि तोकिएको निर्वाह भत्ता र स्वयंसेवक कार्यरत निकायबाट कुनै सुविधा उपलब्ध गराउने निर्णय भएको भए सो अवस्थामा बाहेक स्वयंसेवकले कुनै संघ, संस्था वा व्यक्तिबाट कुनै सुविधा लिन नपाउने।

परिच्छेद-४

विविध

६. स्वयंसेवकको आचार संहिता

(१) स्वयंसेवकले देहाय बमोजिमका आचार संहिता पालना गर्नुपर्नेछः

- (क) स्वयंसेवकले तोकेको क्षेत्रमा उपस्थित भई कार्य गर्नु पर्नेछ।
- (ख) स्वयंसेवकले राजनैतिक क्रियाकलापमा संलग्न हुनुहुँदैन र कार्य सम्पादन गर्दा आफ्नो राजनैतिक आस्थाको प्रभाव पर्न दिनुहुँदैन।
- (ग) स्वयंसेवकले आफूलाई सुम्पिएको जिम्मेवारी स्वयंसेवाको भावना, विश्वव्यापी मान्यता अनुरूप इमानदारीतापूर्वक पूरा गर्नुपर्नेछ।
- (घ) स्वयंसेवकका लागि तोकिएको निर्वाह भत्ता र स्वयंसेवक कार्यरत निकायबाट कुनै सुविधा उपलब्ध गराउने निर्णय भएको भए सो अवस्थामा बाहेक स्वयंसेवकले कुनै संघ, संस्था वा व्यक्तिबाट कुनै सुविधा लिन पाइनेछैन।
- (ङ) स्वयंसेवकले अनुशासित भई शिष्ट र विधिसम्मत व्यवहार गर्दै आफूलाई आदर्शवान् र नमुना पात्रका रूपमा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ।
- (च) स्वयंसेवकले सामाजिक सद्भाव र शान्ति व्यवस्था तथा वातावरणीय अनुकूलतामा खलल पुर्याउने कार्य गर्नु हुँदैन।

(छ) स्वयंसेवकले नगर र जनताको बृहत्तर हितमा आघात पुग्ने कुनै पनि कार्य गर्न पाइने छैन।

(ज) नगरपालिकाले दिएका निर्देशन पालना गर्नुपर्नेछ।

(झ) स्वयंसेवक नगरपालिका प्रति उत्तरदायी हुनुपर्नेछ।

(२) कुनै स्वयंसेवकले उपदफा (१) बमोजिमको आचार संहिताको पालना नगरेमा नगरपालिकाले त्यस्ता स्वयंसेवकलाई अवकाश दिनेछ। तर सुनुवाइको मौका नदिई कुनै स्वयंसेवकलाई अवकाश दिइने छैन।

७. स्वयंसेवकहरूको अवकाश: नगरपालिकाले स्वयंसेवकहरूलाई देहाय बमोजिमको अवस्थामा अवकाश दिन सक्नेछ:

(क) स्वयंसेवकको तोकिएको कार्य जिम्मेवारी पूरा भएमा,

(ख) खटाएको कार्यस्थलमा समयमा र नियमित उपस्थित भई जिम्मेवारी पूरा नगरेमा,

(ग) सन्तोषजनक रूपमा कार्य सम्पादन नगरेमा,

(घ) खराब आचरण प्रदर्शन गरेमा,

(ङ) स्वयंसेवकले कुनै राजनैतिक भेदभाव गरेमा।

(च) तोकिएको शर्त तथा आचारसंहिताको उल्लङ्घन गरेमा।

८. स्वयंसेवकको अनुगमन: परिचालन गरिएका स्वयंसेवकले गरेका कार्यहरूको अनुगमन सम्बन्धित शाखा, उपशाखा, वडा कार्यालय, विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका वा नगरपालिकाले तोकेको निकायबाट गरिनेछ।

९. स्वयंसेवकले प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने: स्वयंसेवकले मासिक रूपमा आफ्नो कार्य प्रगति प्रतिवेदन नगरपालिकाको कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।